

## **Tendințe în dezvoltarea de noi competențe pedagogice în educația vocațională din Republica Moldova / Trends in the development of new pedagogical skills for vocational education in the Republic of Moldova**

Rodion Ciupercă, Vasilina Popov, Stela Bălan, Irina Tutunaru  
*Universitatea Tehnică a Moldovei/Technical University of Moldova \**

### **Rezumat**

Care ar fi trebuit să fie traseul clasic pentru un cadru didactic sau instructor implicat în formarea viitorilor muncitori calificați? Cum stabilim criteriile de performanță pentru aprecierea nivelului de competență pentru această ocupație? În prezenta lucrare, parte integrantă dintr-un proces complex de reformare a învățământului vocațional din Republica Moldova, axată pe problematica formării cadrelor didactice pentru acest sector, vom încerca să reflectăm aceste întrebări și să venim cu o analiză a traseului clasic de formare a cadrelor didactice din domeniul vocațional din țară, care ulterior va fi un punct de pornire în dezvoltarea primului program de master național racordat la Planul-cadru UNESCO-UNEVOC.

După aproape 20 de ani de la celebra Declarație Hangzhou, China 2004, problematica dezvoltării competențelor didactice a inginerilor implicați în formarea viitorilor muncitori calificați, tehnicieni și specialiști, rămâne a fi actuală atât la nivel național, cât și regional. Dezvoltarea unui program de master, dedicat formării cadrelor didactice din TVET, rămâne o acțiune imperios necesară la nivel național, care, după părerea autorilor, este o acțiune logică în vederea asigurării sustenabilității proiectului național de dezvoltare și reformare a

Învățământului Profesional Tehnic din Republica Moldova, proiect implementat în perioada 2014-2021 cu suportul Uniunii Europene. În lucrare, paralel cu aspectele legate de designul programului de master, sunt analizați factorii cheie ce trebuie luați în calcul la etapa de conceptualizare a acestuia.

### **Abstract**

What should have been the classical pathway for a teacher or trainer engaged in the training of future skilled workers? How do we establish performance criteria to assess the level of competence for this occupation? In this paper, which is part of a complex process of vocational education and training reform in the Republic of Moldova, focused on the topic of Technical and Vocational Education and Training (TVET), we will seek to reflect on these questions and come up with an analysis of the classical pathway of TVET teacher education

in the country, which will later serve as a starting point in developing the first national Master Degree Study Programme aligned to the UNESCO-UNEVOC Framework. Two decades after the Hangzhou Declaration, China 2004, the issue of developing the teaching skills of engineers involved in the training of future professionals remains relevant at both national and regional level. Designing a Master's Programme, dedicated to the TVET teacher education, remains an imperative action at the national level, which, according to the authors, is a logical step towards the sustainability of the EU-supported TVET Development and Reform Project, implemented in Moldova during 2014-2021. Along with the design aspects of the TVET Master's Programme, the paper analyses the key factors to be taken into account at the conceptualisation stage.